
Esteettömyystyöryhmän kokous

Aika 2.3.2022 klo 9 - 11

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Silja Hyvärinen, pj., KYMP hallinto- ja tukipalvelut
Elli Alho, KUVA, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Jouni Korhonen, KYMP, Maka, liikenne- ja katusuunnittelu
Seidi Kivisyryjä, KYMP, RYA, asuntotuotanto
Hanna-Leena Rissanen, KYMP, PALU, rakennusvalvontapalvelut
Mervi Abell, Kaupunginkanslia, asuminen
Maija Sarpo, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne, toiminnanohjaus, laatu- ja ympäristö
Jani Toivanen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne, toiminnanohjaus, laatu- ja ympäristö
Vera Schulman, KASKO, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Tiina Lappalainen, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Outi Paulig, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Tiina Mesiniemi, KASKO, varhaiskasvatus ja esiopetus
Mirjam Heikkinen, kaupunginkanslia, tietotekniikka- ja viestintäosasto, tietotekniikka
Henna Niemi, kaupunginkanslia, tietotekniikka- ja viestintäosasto, tietotekniikka
Eija Riikonen, SOTE, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Lari Teittinen, HSL, joukkoliikenteen toimintaedellytykset –yksikkö
Sini Tiainen, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, toiminnan kehittäminen
Pirjo Tujula, sihteeri, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, toiminnan kehittäminen
Saska Lohi, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, toiminnan kehittäminen, asialistan kohta 6

1.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.02.

2.

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

3.

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin muutoksitta.

4.

Esteettömyystyön tilannekuva –projekti

Sini Tiainen esitteli projektin tilannekatsauksen.

Projektin ohjaus ja omistaja

- Projektin ohjaus Kympissä
  - Projektin omistaja Elsa Paasilinna

- Projektipäällikkö Sini Tiainen
  - Aikataulu: tammikuu-huhtikuu 2022
- Projektin tausta
- Kaupunginlaajuinen palvelu on lähtökohtaisesti yhden henkilön osaamisen takana, jatkuvuudenhallintaan on hyvä kiinnittää huomiota: arvioinnista haetaan myös tarkoituksenmukaisia keinoja tähän.
  - Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti, joten palveluita tulee arvioida säännöllisesti. Emme tunnista ja osaa vielä arvioida luotettavasti ja objektiivisesti palvelun tarvetta nykyisessä toimintaympäristössä, kokonaisuuden kannalta: arvioinnista haetaan taustatietoa tähän.
  - Arvioinnilla haetaan myös tietoa siitä, miten nykyinen malli palvelee kaupunkia ja kaupunkilaisia. ovatko nykyiset toimintamallit (kuten esteettömyystyöryhmä) toimiva tapa koordinoida työtä, vai olisiko joku muu tapa parempi?

Projektin tavoitteet

- Esteettömyystyön toteutuminen työntekijöiden ja (käyttäjien) näkökulmasta
Mikä toimii ja mitä voisi kehittää?

Projektin toteutus

- Haastatteluja – toimialan johdolle (1-2 haastateltava per toimiala ja kaupunginkanslia)
  - Käynnistyy viikolla 10
- Kysely – laajalla jakelulla, johto – päällikötaso ja asiantuntijat
  - Pyritään saamaan auki viikolla 10
  - Kysymys liittyen esteettömyysryhmän toimintaan
- Haastatteluiden ja kyselyn pohjalta muodostetaan esteettömyystyön tilannekuva ja jatkosuositukset → *tulevaisuuden esteettömyystyön palvelu?*
- Tärkeää, että kuullaan laajasti yli toimialarajojen ja tunnistetaan tahot, jotka hyötyvät esteettömyystyön palvelusta
- Lopputuotokseen kootaan jo tehtyjä selvityksiä joissa huomioitu käyttäjänäkökulma.

Toistaiseksi tunnistetut haastateltavat (suluisissa "varahaastateltavat")

- Kymp: Silja Hyvärinen, (Jussi Luomanen / Seidi Kivisyryjä, Hanna Harris?)
- Kanslia: Johanna Seppälä, (Titta Reunanen)
- Kuva: Kirsti Laine-Hendolin, (Elli Alho)
- Sote: Katja Raita
- Kasko: Kati Takanen, (Vera Schulman)

Aihe herätti vilkasta keskustelua:

- selvitetäänkö johdon tukea työlle vai johdon kokemuksta esteettömyystyöstä?
- kannattaa haastatella palvelupäälliköt, jotka ovat asiakkaiden kanssa tekemisissä ja tarvitsevat esteettömyystietoa
- KYMP liikenne- ja katusuunnittelusta asiantuntijakyselyyn mukaan katusuunnittelun laadunvarmistuksesta vastaava Ismo Rantanen
- Sotesta tulee kysyä laajemmin kuin vain vammaistyöstä.
- Voisiko ryhmähaastattelut toimia? Sotessa toiminta hyvin erilaista eri palvelukokonaisuuksissa.

- Lähetetäänkö esteettömyyslinjaukset kyselyn tausta-aineistona -orientaationa vastaiselle?
- <https://saavutettavuusmalli.hel.fi/>
- Saavutettavuusmalli määrittelee, miten saavutettavuus huomioidaan ja luo työkaluja ja menetelmiä, joilla käytännön työssä saavutettavuuden toteutuminen varmistetaan. Ehdotettiin vastaavan sivuston kehittämistä esteettömyystyöstä.
- Esteettömyyden omistajuuden määrittäminen ja vastuiden kirkastaminen oleellista
- Maija Sarpo ehdotti, että Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:sta haastateltavia voisi olla kiinteistöpäällikkö Janne Aho (vastaa mm. metroasemista), infrapalvelupäällikkö Hannu Stam (vastaa mm. ratikkapysäkit) ja kalustopalvelupäällikkö Heidi Heikkilä
- ATT: kysely lähetetään Marja-Lisa Heikkilälle
- KASKOsta haastateltavat Mauno Kemppi ja Marjo Kyllönen sekä Vera Schulman
- sovittiin, että esteettömyystyöryhmälle perustetaan Teams-ryhmä.
- Sini Tiaisen esitys tämän muistion liitteenä (liite 1)

5.

Esteettömyyslinjaukset

- linjaukset esiteltiin vammaisneuvoston esteettömyysryhmälle 1.2.2022.
- KUVAn lausunto saatu
- Tarkastuslautakunnan johtavan tuloksellisuustarkastaja Liisa Kähkösen viesti 22.2.2022:

”Teemme parin vuoden viiveellä ns. suositusten vaikuttavuuden arviointia, ja tänä vuonna kohteena 2019 annetut suositukset.

Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa, että toimialoille nimetään esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavia henkilöitä, jotka seuraavat toimialansa esteettömyyttä, vastaanottavat kuntalaisilta esteettömyyteen liittyvää palautetta, antavat neuvontaa ja tiedottavat esteettömyydestä kaupunkilaisille.”

Asia on mukana esteettömyyslinjauksissa uutena linjauksena s. 20, koskee kaikkia toimialoja.

- kaupunkiympäristölautakuntaan 8.3.2022 (pp-esitys löytyy Teams-ryhmän tiedostoista)
- esteettömyyslinjausten esittely tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnalle 10.3.2022
- kaupunginhallitus maaliskuu – huhtikuu
- Keskusteltiin esteettömyyslinjausten jalkauttamisesta ja työsuunnitelman tekemisen organisoinnista.
  - jokainen toimiala vastaa siitä, että esteettömyyslinjaukset liitetään osaksi normaalia toimintaa
  - Pirjo voitaisiin kutsua erilaisiin toimialoilla säännöllisesti kokoontuviin ryhmiin esittelemään linjauksia. **Toimialojen yhteyshenkilöt kutsuvat Pirjon kokouksiin tarvittaessa.**
  - Helsinki kaikille – sivut toimivat jatkossakin kaupunkitasoisena esteettömyystiedon kokoavana sivustona, erillistä sivustoa ei ole tarkoitus luoda Helmeen
- Sovittiin, että vastuujakotaulukko toimii raportointivälineenä jatkossa
- esteettömyysmittariston tilannekatsaus

-
- o palvelukartalta puuttuu vielä paljon toimipisteiden esteettömyystietoja tai tietoja ei ole päivitetty
  - o rakennuksien esteettömyyden edistymisen tilastoinnissa kannattaisi käyttää palvelukartasta saatavia raportteja, haasteena se, ettei projektille ole nimetty vastuutahoa, **tätä kannattaa kysyä johdon haastatteluissa kts. asialistan edellinen kohta**
  - o kaikkia esteettömyysmittariston tietoja ei vielä ole saatavissa: mm. linja-auto-pysäkkien esteettömyystiedot puuttuvat
  - o KYMPissa käynnistetty projekti tiedon saamiseksi mitattavaan muotoon, tiedon keräämisen ja ylläpidon vastuut vielä sopimatta
  - o **esteettömyyslinjaukset ja mittaristo löytyvät Teams-ryhmän tiedostoista.**

6.

Äänimajakka – kokeilukilpailun keskeisimpien tulosten esittely

Projektipäällikkö Saska Lohi esitteli kokeilukilpailun keskeisimmät tulokset (esitys on muistion liitteenä 2).

7.

EU:n komission Access City Award 2022 – kilpailu: 3.12.2021 Helsinki voitti hopeaa ja 120 000 euroa esteettömyyden edistämiseen. Keskusteltiin Pirjon tekemän ehdotuksen pohjalta, miten palkintosumma käytetään.

- hankitaan aktiivisia T-merkkejä (näyttää toimiiko induktiosilmukka) eri toimialoille, **toimialat määrittävät 5 – 10 kpl keskeisintä tilaa seuraavaan kokoukseen mennessä.**
- Esite- ja koulutusmateriaalia eri kohteista, hyödynnetään myhelsinki - kuvia, videot
- Verkostoseminaari syksyllä 2022. Seminaari järjestetään eri toimialojen kanssa yhteistyönä. Mukaan lupautuivat jo Vera Kasko), Tiina (kaupunginkanslia), Mervi (kaupunginkanslia). Eija (Sote)
- Helsinki kaikille - sivujen saavutettavuuspuutteiden korjaaminen ja muu kehittäminen

8. Tiedotusasiat

- Tiina Mesiniemi KASKOn varhaiskasvatuksen uusi edustaja

9.

Seuraava kokous pidetään touko- tai kesäkuussa 2022 joko Teams-, hybridi- tai läsnäolokokouksena KYMP-talossa, Työpajankatu 8.